

СТО НАЈ...привредних друштава у 2018. години

СТО НАЈ... привредних друштава утврђено је на основу анализе и рангирања података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2018. годину за 103.717 друштава са аспекта успешности пословања – према пословним приходима и нето добитку, затим са аспекта финансијских капацитета – према пословној имовини и капиталу, као и са аспекта губитака – према нето губитку и укупном губитку.

Највеће привредно друштво

Највеће привредно друштво је ЈП ЕПС БЕОГРАД, који је водећи према износу пословних прихода од 263.996 милиона динара, већих за 4,7% од прошлогодишњих, а они чине 2,5% пословних прихода целе привреде. При томе, реализовао је нето добитак у висини од 1.589 милиона динара, који је смањен за 53,2%. Располагао је и са највећим финансијским ресурсима, и то са 981.803 милиона динара пословне имовине и 681.161 милион динара капитала, па учествује са 6,6% односно 9,4% у тим ресурсима на нивоу целе привреде. Истовремено, кумулирао је и највећи укупан губитак од 120.428 милиона динара, који је притом мањи за 1,4% у односу на претходну годину, те носи 3,3% укупног губитка привреде. ЈП ЕПС БЕОГРАД је запошљавао и највише радника тј. 25.761 радника (у претходној години 26.485 радника), што је 2,3% свих запослених у привредним друштвима.

Најуспешније привредно друштво

Компанија НИС АД НОВИ САД је друга према оствареним пословним приходима од 258.523 милиона динара, уз њихов годишњи раст од 19,8%, а истовремено је на трећем месту према нето добитку, који износи 26.067 милиона динара и смањен је за 6,2%. Нето добитак је реализован превасходно обављањем основне делатности из које компанија бележи пословни добитак од 32.137 милиона динара, већи за 8,4%, при чему је на пад нето добитка утицао негативан резултат из финансирања (849 милиона динара). Успешно пословање НИС АД НОВИ САД остварено је уз снажне финансијске капацитете, с тим да је пословна имовина у вредности од 401.474 милиона динара на нивоу прошлогодишње, док је капитал повећан за 4,3% и износи 249.304 милиона динара, па и према њима заузима високо треће место. У компанији је било запослено 4.099 радника (4.045 радника у 2017.).

Привредна друштва са највећим нето добитком као одраз страних директних инвестиција

Највећи нето добитак у 2018. години исказало је привредно друштво ZIJIN BOR COPPER DOO BOR, чији добитак износи 90.053 милиона динара и знатно је већи од прошлогодишњег (975 милиона динара), а то је 12,1% укупног нето добитка свих привредних друштава. Будући да је ZIJIN BOR COPPER DOO BOR (бивши РТБ БОР ДОО БОР коме су током 2018. године припојена три зависна привредна друштва) крајем 2018. године преузео кинески стратешки партнер на основу уговора закљученог са Републиком Србијом, изузетно висок нето добитак последица је исказаних прихода од смањења обавеза (113.540 милиона динара), односно отписа 90,0% укупно евидентираног дуга који је спроведен крајем 2018. године по УППР, па је добитак из осталих активности у износу од 103.286 милиона динара и главни генератор његовог позитивног пословања. С друге стране, за разлику од претходне године, он бележи губитак из пословних активности од 14.970 милиона динара и губитак из финансирања од 1.145 милиона динара. ZIJIN BOR COPPER DOO BOR је у 2018. години благо повећао (2,9%) пословне приходе, исказане у износу од 36.333 милиона динара, а истовремено умањена је (13,8%) пословна имовина, која износи 75.401 милион динара. Међутим, капитал је повећан 7,2 пута и вредео је 50.893 милиона динара, што је последица једнократне уплате основног капитала и повећања ревалоризационих резерви, услед пренетих резерви из зависних друштава. Такође, вишеструко је увећан и укупан губитак (статусном променом су припојена зависна друштва која су била носиоци великих губитака из ранијег периода),

који је достигао 97.555 милиона динара, па је на трећем месту према износу губитка. Услед поменути статусне промене, увећан је број запослених у односу на 2017. годину (са 140 на 4.591 радника).

Друго место према нето добитку заузима АД АЕРОДРОМ НИКОЛА ТЕСЛА БЕОГРАД, чији је нето добитак од 53.155 милиона динара вишеструко већи од прошлогодишњег (3.266 милиона динара). Томе је највише допринела уплата једнократне концесионе накнаде од 59.254 милиона динара крајем 2018. године, од стране француске компаније са којом је Влада Републике Србије закључила Уговор о концесији, која је приказана у оквиру других пословних прихода, тако да су пословни приходи друштва од 69.505 милиона динара значајно порасли у односу на претходну годину (9.390 милиона динара). Истовремено, то се одразило и на раст пословне имовине (повећање износа готовинских еквивалената и готовине), која је на крају 2018. године вредела 92.087 милиона динара (32.047 милиона динара у 2017.), као и на увећање капитала са 29.708 милиона динара на 81.105 милиона динара (од чега је нераспоређени добитак 53.162 милиона динара). У 2018. години просечан број запослених био је 1.556 радника (1.408 радника у 2017.).

Новоосновано привредно друштво AL DAHRA SRBIJA DOO PADINSKA SKELA је четврто према исказаном нето добитку од 12.154 милиона динара, који је превасходно опредељен исказивањем добитка од повољне куповине у износу од 12.571 милион динара. Наиме, AL DAHRA SRBIJA DOO PADINSKA SKELA и ПКБ КОРПОРАЦИЈА АД БЕОГРАД су током 2018. године закључили Кровни уговор о продаји одређене имовине, према коме је арапски власник стекао дефинисана средства, лиценце и сл. Како је наведено у Напоменама уз финансијске извештаје, друштво је, сходно рачуноводственим прописима, поменути трансакцију идентификовало као стицање групе средстава која чине пословање и сва преузета средства и обавезе одмерило је по фер вредности на датум стицања, а разлику у односу на накнаду плаћену за стицање исказало је као добитак од повољне куповине, у оквиру осталих прихода. Обављањем основне делатности AL DAHRA SRBIJA DOO PADINSKA SKELA је реализовала пословне приходе од 359 милиона динара, а на крају године располагала је пословном имовином од 28.009 милиона динара и капиталом од 15.066 милиона динара (нераспоређени добитак чини 12.154 милиона динара). Послујући као друштво средње величине запошљавало је 188 радника.

Профитабилна привредна друштва

Пето место на листи најпрофитабилнијих привредних друштава заузео је ТЕЛЕКОМ СРБИЈА АД БЕОГРАД, чији је нето добитак у износу од 10.172 милиона динара, за 30,1% мањи од прошлогодишњег. Као један од значајнијих носилаца домаће пословне активности (на шестом месту), реализовао је пословне приходе од 85.619 милиона динара, који су скоро у нивоу из претходне године. ТЕЛЕКОМ СРБИЈА АД БЕОГРАД је располагао пословном имовином од 243.594 милиона динара, која је за четвртину повећана, док је капитал већи за 4,2% и износи 141.682 милиона динара, па је високо позициониран и према тим ресурсима (шесто и седмо место). Та телекомуникациона компанија је запошљавала 7.777 радника, па је пета према броју запослених.

У области телекомуникација пословао је и TELENOR DOO BEOGRAD, који је са нето добитком од 9.327 милиона динара на шестом месту, а међу сто најпрофитабилнијих су и SBB DOO BEOGRAD, VIP MOBILE DOO BEOGRAD и HD-WIN DOO BEOGRAD.

Од сто најпрофитабилнијих друштава највише (45) их је пословало у сектору прерађивачке индустрије, од којих се 12 друштава бавило производњом прехранбених производа и пића, а међу њима са највећим добитком су СОСА-COLA НВС-SRBIJA DOO ZEMUN, ИМ МАТИЈЕВИЋ ДОО НОВИ САД и КОНЦЕРН БАМБИ АД ПОЖАРЕВАЦ. Такође, шест друштава је производило хемикалије и хемијске производе, а највећи нето добитак бележе HENKEL SRBIJA DOO BEOGRAD и MESSER TECHNOCAS AD BEOGRAD. Високу

профитабилност оствариле су и три цементаре LAFARGE BFC DOO БЕОЋИН, CRH DOO ПОПОВАЦ и TCK DOO КОСЈЕРИЋ, које се при томе истичу и по испољеној бонитетној способности.

У сектору трговине на велико и мало пословало је десет друштава са листе, а најпрофитабилнији су DELHAIZE SERBIA DOO БЕОГРАД, JUGOIMPORT-SDPR JP БЕОГРАД, AGROMARKET DOO КРАГУЈЕВАЦ и SPORT VISION DOO БЕОГРАД, који има изражену бонитетну способност.

Грађевинарством се бавило осам друштава са листе, с тим да највећи нето добитак бележе STAR IMMOBILIARE DOO БЕОГРАД, БЕОГРАД НА ВОДИ DOO БЕОГРАД и KARIN KOMERC MD DOO ВЕТЕРНИК.

Вишеструки раст профитабилности који је праћен растом пословних прихода остварили су HEMOFARM AD ВРШАЦ, ПД ВОЈВОДИНА DOO НОВО МИЛОШЕВО и FRIKOM DOO БЕОГРАД.

Високи пословни приходи

После ЈП ЕПС БЕОГРАД и НИС АД НОВИ САД, према висини пословних прихода је трећепласирано друштво HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL DOO БЕОГРАД, које је реализовало те приходе у износу од 105.136 милиона динара, повећане за 34,6% у односу на претходну годину. При томе, остварило је десет пута већи нето добитак, који износи 25 милиона динара. Четврти према пословним приходима је малопродајни ланац DELHAIZE SERBIA DOO БЕОГРАД, чији приходи од 100.488 милиона динара су порасли 5,9% на годишњем нивоу. Друштво је профитабилно пословало захваљујући позитивном резултату из пословних активности, мада је због скоро два пута већег губитка у делу осталих активности исказани нето добитак од 2.666 милиона значајно нижи (37,5%) од прошлогодишњег. Високе пословне приходе остварио је и FIAT AUTOMOBILI SRBIJA DOO КРАГУЈЕВАЦ, који је на петом месту, мада су његови приходи опали за 21,0% у односу на претходну годину и износе 88.322 милиона динара, а нето добитак од 1.514 милиона динара је смањен за 28,9%.

На листи привредних друштава са највећим пословним приходима најзаступљенија су друштва која су се бавила трговином на велико (22) и трговином на мало (10). Високе приходе од veleпродаје бележе NELT CO.DOO БЕОГРАД, PHOENIX PHARMA DOO БЕОГРАД, КНЕЗ ПЕТРОЛ DOO ЗЕМУН, MERCATA DOO БЕОГРАД и OMV SRBIJA DOO БЕОГРАД, док су у малопродаји, уз DELHAIZE SERBIA DOO БЕОГРАД, приходе у великом износу остварили MERCATOR-S DOO НОВИ САД, MOL SERBIA DOO БЕОГРАД, LUKOIL SRBIJA AD БЕОГРАД и ПТП ДИС DOO КРЊЕВО. Међутим, највећи раст пословних прихода од друштава са листе је код друштва БЕОГРАД НА ВОДИ DOO БЕОГРАД.

Успешно пословање и велики губитак из ранијих година

ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД је високо пласиран (седми) на листи привредних друштава са највећим нето добитком, иако је остварио добитак мањи за 65,2% од прошлогодишњег, у износу од од 5.813 милиона динара. При томе, бележи добитак из пословних активности од 14.868 милиона динара, који је за 3,3% повећан, а на пад укупне профитабилности утицали су лошији резултати из финансирања и из осталих активности. Истовремено, ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД је на другом месту према износу укупног губитка из ранијих година од 111.815 милиона динара, с тим да је он смањен за 13,0%. Тај губитак се у делу од 27.335 милиона динара односи се на губитак изнад висине капитала, који је за 44,8% мањи у односу на претходну годину. При томе, пословна имовина предузећа је увећана за четвртину и износи 169.495 милиона динара, док су укупне обавезе порасле за 6,9% и износе 196.831 милион динара (највећи део чине остале краткорочне финансијске обавезе према оснивачу од 132.827 милиона динара). Запошљавао је 1.071 радника, што је за 30 радника мање у односу на 2017. годину.

Велики капацитети и велики губици

После ЈП ЕПС БЕОГРАД, највеће капацитете ангажовало је предузеће ЈП ПУТЕВИ СРБИЈЕ, чија пословна имовина износи 525.353 милиона динара, а капитал 376.110 милиона динара. Међутим, оно је другопласирано и према нето губитку од 11.243 милиона динара, који је повећан за 39,6% у поређењу са претходном годином. Негативно пословање највећим делом потиче из пословних активности, где је губитак у износу од 9.892, већи за 21,9%. При томе, раст пословних прихода и пословних расхода је уједначен (22,2%), али треба имати у виду да на расходној страни предузеће бележи континуирано високе трошкове амортизације (11.122 милиона динара), с обзиром да се вредност комплетне путне мреже државних путева (која подлеже обрачуну амортизације) налази у његовим пословним књигама. Услед вишегодишњег негативног пословања кумуларало је губитак од 65.235 милиона динара, који је на годишњем нивоу повећан за 20,8%, те је по том основу на петом месту. Предузеће је у 2018. години запошљавало 1.693 радника, што је 98 више у односу на претходну годину.

Великом пословном имовином и капиталом располагали су и ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ АД БЕОГРАД (321.213 милиона динара и 245.087 милиона динара) и ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА ДОО БЕОГРАД (311.434 милиона динара и 242.932 милиона динара), који су на четвртом и петом месту према тим капацитетима. При томе, оба друштва су кумулирала и велики губитак (21.738 милиона динара и 26.882 милиона динара, с тим да је ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ АД БЕОГРАД у 2018. години бележи нето добитак (443 милиона динара), а ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА ДОО БЕОГРАД нето губитак (2.489 милиона динара).

Највећи губиташи у 2018. години

Највећи нето губитак у 2018. години исказало је друштво ПКБ КОРПОРАЦИЈА АД БЕОГРАД, а он износи 22.671 милион динара, већи је преко десет пута од прошлогодишњег и чини 9,2% нето губитка свих привредних друштава. Друштво је током 2018. године продало значајан део оперативних средстава, па је изузетно велики раст негативног резултата проистекао од високих губитака по основу расходовања и продаје имовине у износу од 18.967 милиона динара, а поред губитка из осталих активности (19.235 милиона динара), који је имао примарни утицај, корпорација је остварила и више од два пута увећане губитке из пословних активности и из финансирања. Услед поменутог продаје, вредност некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава је више него преполовљена, па је пословна имовина смањена на 30.587 милиона динара (62.143 милиона динара у 2017.). Умањен је и капитал (44,4%), који је исказан у износу од 27.127 милиона динара, чему је највише допринео губитак кумулиран у висини од 25.027 милиона динара (2.359 милиона динара у 2017.). У 2018. години пословало је са 1.559 радника (у претходној години 1.736 радника).

Висок нето губитак, поред ЈП ПУТЕВИ СРБИЈЕ, бележе и VERANO-MOTORIS DOO BEOGRAD-U STEČAJU (10.228 милиона динара), VICTORIAOIL AD ŠID (4.149 милиона динара) и РОБНЕ КУЋЕ БЕОГРАД ДОО БЕОГРАД (4.126 милиона динара), који су међу првих пет губиташа.

Међу сто водећих привредних друштава према нето губитку најбројнија су друштва у стечају (22), а уз VERANO-MOTORIS DOO BEOGRAD-U STEČAJU, велики нето губитак исказали су и ХИП АЗОТАРА ДОО ПАНЧЕВО-У СТЕЧАЈУ (4.026 милиона динара) и W.E.G. TECHNOLOGY DOO BEOGRAD-U STEČAJU (3.441 милион динара).

Јавна предузећа

На листама СТО НАЈ... привредних друштава налази се укупно 21 јавно предузеће, у коме је било запослено 68.685 радника. Од тих предузећа, 15 је пословало профитабилно. Највише јавних предузећа је међу друштвима са највећом пословном имовином (14) и капиталом (15).

Поред већ поменутих ЈП ЕПС БЕОГРАД, ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД и JUGOIMPORT-SDPR ЈР БЕОГРАД, према успешном пословању издвајају се и ЈКП БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ и ЈП ПОШТА СРБИЈЕ БЕОГРАД, који су уз високе пословне приходе остварили и висок нето добитак. При томе, ЈП ПОШТА СРБИЈЕ БЕОГРАД је уз ЈП ЕПС БЕОГРАД, запошљавала и највише радника у привреди (14.959 радника).

У сфери губитка, поред напред наведеног ЈП ПУТЕВИ СРБИЈЕ, налазе се и ЈП ПЕУ РЕСАВИЦА, ЈКП ГСП БЕОГРАД и ЕПС –ЈП ТЕ КОСОВО СА ПО ОБИЛИЋ који су исказали висок нето губитак, као и укупан губитак.